

Sam, túlillatosítottad a nadrágot

Egy Foster-Miller nevű cég például nemrégiben különleges textiliát tervezett: minden szál vezet az elektromos áramot... úgyhogy egy nap az amerikaiak... fel tudják majd tölteni a mobiltelefonjukat a pólójukkal... a Technikailag Felkészített Ruházat... kifejlesztett (egy felsőruhát, amely magában rejt)... egy „hidratáló rendszert”, egy hátsó zsebet vizes palackkal, amelyből szívószál halad a ruhadarab gallérján át viselőjének szájáig...

A DuPont jövőre olyan anyagot vezet be, amely ideiglenesen foglyul ejti a bántó szagokat – úgyhogy mondjuk egy ing, amely egy füstös bárban töltötte az éjszakát, hajnali ötkor hazaérkezvén úgy illatozik majd, mintha ezeket az órákat egy tavaszi réten múltatta volna. A DuPont kutatói kifejlesztettek egy teflonbevonatú anyagot is; a folyadék lepereg róla.

A Kolon nevű dél-koreai cég viszont megalkotta az „illatos ruhát”, amelyet nyugtató hatású gyógynövényekkel kezeltek.

NEW YORK TIMES MAGAZINE,
2002. december 15.

Nemrégiben összefutottam Százlábú Reggel. Regzsugás pajtásom volt még a régi szép időkben, amikor a *Száraz hullámok: vélemény-folyóirat* versrovátát vezettem. Ha minden igaz, mi ketten megfizettük az árát azoknak a whist- és römipartiknak, amiket az Egy pár cipőben vagy a Lord Curzon Clubban játszottunk az utóbbi nevét viselő utcában.

– Időnként eljutok a városotokba – ismerte el Százlábú, miközben a Park Avenue és a Hetvennyedik utca sarkán álltunk. – Főleg üzleti ügyben. Az ügyfélkapcsolatokért felelős alelnöke vagyok az egyik legnagyobb kriptának Wight szigetén.

Gondolom, régi emlékekről diskuráltunk vagy egy órán át, s ez idő alatt óhatatlanul észrevettem, hogy beszélgetőtársam néha lefelé és balra dönti a fejét, szemlátomást azért, hogy valamilyen italt szívjon egy csőszerű dologból, amelyet diszkréten elrejtett a hajtóka alatt.

– Valami baj van? – kérdeztem végül, félig-meddig arra számítva, hogy részleteket hallok majd egy elmondhatatlan balesetről, amely valamiféle újmódi infúzióban kulminált. – Valamilyen folyadékot kell kapnod?

– Erre gondolsz? – kérdezte Százlábú, miközben a szivarzsebére mutatott. – Aha... jó megfigyelő vagy, te csibész. Nem, ez csak a szabászati tervezés mesterműve. Biztosan tudod, az egész orvosi szakma hirtelen teljesen odalett azért, hogy sok vizet igyunk. Hogy átmoszuk a vesét, amihez még egy seereg jótétemény társul. Szóval, ennek a könnyű öltönynek megvan a saját, beépített hidratáló rendszere. Van egy tartály a nadrág bal szárában egy sor csővel, ezek körbefogják a derekat, és fölmennek

egy csaphoz, amit diszkréten bevarrtak a válltömésbe. A belső varrásnál elhelyezett digitális számítógémem lehetővé teszi, hogy bekapcsoljak egy pumpát a hajtóka alatt, ami ásványvizet nyom fel ezen a csövön. A zseniális szabás miatt ennek ellenére úgy festek, mintha skatulyából húztak volna ki. Biztosan egyetértesz velem abban, hogy a ruha magáért beszél.

Miután az ufóknak fenntartott hitetlenkedéssel megvizsgáltam Százlábú öltönyét, el kellett ismer-nem, hogy csodaszámba megy.

– Van ez a tökéletesen bámulatos szabóság a Savile Row-n – mondta, és a kezembe nyomta a címet. – Mard el Plata és El Subhut. Posztmodern textíliák. Kezeskedem róla, hogy fel akarod majd frissíteni az egész ruhatárad... ami talán nem is lenne rossz ötlet abból ítélve, amit most az Emmett Kelly iránti tiszteletből viselsz. Mondd meg nekik, hogy én küldtelek, és keresd Binky Restlyt. Ő majd alkalmazkodik a pénztárcádhoz. Na pá.

Miközben a régi idők kedvéért úgy tettem, mintha majd' megszakadnék a nevetéstől az Emmett Kelly-féle tréfától, karóba szerettem volna húzni Százlábút. A bohóc ruhájával vont párhuzam skorpióként mart a lelkembe, és elhatároztam, amint a repülőutakon összegyűjtött pontjaim fel- szaporodnak annyira, hogy külföldi utazást tehessek, beruházok egy ilyen öltönybe. Az álom a nyár végére valósággá vált, amikor beléptem a Mard el Plata és El Subhut elegáns Savile Row-i ajtaján, ahol az imádkozó sáskára emlékeztető kaftános eladó úgy mért végig, mintha Petri-csészében tenyésztettek volna.

– Megint bejött egy – kiáltotta az egyik kollégájának. – Ha adok magának fél guinea-t – kérdezte olyan hangon, amely a tárgyalótermeket idézte –, honnan tudhatnám, hogy egy tányér levest vesz belőle, és nem sörre költi?

– Én vevő vagyok – nyöszörögtem elvörösödve. – Amerikából utaztam ide, hogy felfrissítsem a ruhatáram. Százlábú Reg barátja vagyok. Azt mondta, hogy Mr. Binky Restlyt keressen.

– Aha – felelte az eladó, miközben a nyaki ütő-rem pontos helyét kutatta. – Ne keressen tovább. Most, hogy mondja, tényleg emlékszem, Százlábú figyelmeztetett, hogy valami magához hasonló pasas beugrik ide. Igen, beszélt magáról... az ízlés teljes hiánya... egy kisebb isten gyermeke... most már eszembe jutott.

– Nem az a célom, hogy a divatfit játsszam – magyaráztam. – Csak azért vagyok itt, hogy egy kényelmes öltönyt vegyek.

– Óhajt valamilyen különleges illatot? – kérdezte Restly, miközben előhúzta a rendelési füzetét, és az egyik segédre kacsintott.

– Illatot? Nem, csak egy klasszikus, kék, háromgombos, konzervatív szabásút. Talán néhány inget is. Sea Island-i szövetet képzeltem, ha nem túl drága. Bár most, hogy mondja, tényleg érzek enyhe tömjén- és mirhaillatot.

– Az az én öltönyöm – vallotta be Restly. – Az új kollekciónk széles illatválasztékot kínál. Éjszaka nyíló jázmin, rózsaoaj, mekkai balzsam. Gyere ide, Koshtompor. – Egy másik eladó pattant oda, mint- ha végszóra várt volna. – Koshtompor frissen sült zsemlet visel... vagyis annak az illatát.

Odahajoltam, hogy megszagoljam a kemencében sült péksüteményt.

– Nagyon finom öltöny. Illetve gyönyörű moher – mondtam.

– Minden szaggal át tudjuk itatni a ruháját a pacsulitól a szecsuáni disznóhúsig. Köszönöm, Kosh-tompor.

– Én csak egy egyszerű kék öltönyt szeretnék. Bár eljátszottam a szürke flanel gondolatával is – kuncogtam huncut vigyorral.

– Itt, a Mard el Plata és El Subhuhnál nem dolgozunk egyszerű anyagokkal – mondta Restly, cinkos tekintettel felém hajolva. – Könörgők, ne maradjon a barmok közt. – Levett egy elegáns, hajszálcsíkos zakót az egyik próbababáról, és odanyújtotta. – Nézz ide, próbálja meg összemocskolni – mondta.

– Mocskoljam össze a zakót? – kérdeztem.

– Igen. Alig ismerem magát, de biztos vagyok benne, hogy olyan ember, aki jócskán összetruty-mózza a ruháját. Tudja, vajjal, ragasztóval, csokoládékrémmel, olcsó vörösborral, ketchuppal. Pontos leírást adtam?

– Gondolom, ugyanúgy hajlamos vagyok rá, hogy bepiszkítsam a ruhámat, mint mások – hebegtem.

– Attól függ, milyen trehányak mások – csicse-regte Restly. – Hadd adjak néhány mintát, amivel kipróbálhatja. – Átnyújtott egy tányért, amelyen különböző szöszök és öntetek voltak, mind életveszélyesek a textíliára.

– Komolyan gondolja?

– Igen, igen... öntsön egy kis szederlekvárt a zakóra, vagy Fox-féle csokoládékrémet. – Amikor összeszedtem a bátorságomat ahhoz, hogy dacoljak

sokéves neveltetésemmel, vettem egy kanálnyi kocsikenőcsöt, és látnom kellett, hogy nyoma se maradjon az anyagon. Ugyanez állt a koromra és a paradicsomszósra, a fogkrémre és a tusra.

– Nézze meg a különbséget, amikor ugyanezeket a dolgokat a maga ruhájára öntöm – mondta Restly, és jókora adag szaftot lötytyintett a nadrágomra. – Figyelje meg, hogy örökre elszínezi az anyagot.

– Látom, látom, igen, ez borzasztó.

– Ez a megfelelő szó – kacagott Restly. – Örökre tönkremegy, de pár száz font fejében soha többé nem kell se partedlire gondolnia, se arra, hogy elmenjen egy közönséges vegytisztítóba. Vagy mondjuk, hogy az aprónép a vikunyagyapjából készült sportzakójába törli az ujját.

– Nem akarok vikunyagyapjából készült sportzakót – magyaráztam –, inkább vállalom egy kis benzines tisztítás kockázatát.

– Jut eszembe – jegyezte meg Restly –, van olyan anyagunk is, ami taszít minden szagot. Szóval, nem tudom, milyen a felesége, de el tudom képzelni.

– Nagyon csinos asszony – vágtam rá gyorsan.

– Hát, tudja, minden relatív. Lehet, hogy én ránézek egy arcra, és olyat látok, amit maga csak egy élőcsaliboltban kap meg.

– Na, várjon csak egy pillanatra – tiltakoztam.

– Csak elméletben mondtam. Mondjuk, lát egy recepciós lányt, akinek a hátsójáról nem tudja levenni a szemét, hosszú, napbarnított lábbal, jókora dekoltázssal, ajkát csücsörítve... plusz mindig kidugja a nyelvét is. Látja a képet, barátom?

– Talán nehéz a felfogásom – mondtam erőtellenül.

– Talán? Hadd fesselem le színesebben, zárándok. Mondjuk egyszerűen, hogy ezt a kis cukibabát megdöngeti az összes motelben New York környékén.

– Én soha...

– Kérem. Én megőrzöm a titkát. Na most, hazamegy, és az oldalbordája megérzi a Quelques Fleurs enyhe illatát a lovaglómellényén. Kezdi kapiskálni a lényegét? A következő pillanatban már vagy azért gürizik, hogy nőtartás ürügyén le ne csukják, vagy halhatatlan kedvesének úgy elszáll az agya, hogy maga úgy végzi, mint az a régi Weegee-fotó, amin a fénypontokat gennyedző üregek választják el egymástól.

– Ez nekem nem jelent igazi problémát – mondtam. – Én csak valami laza, de elegáns alkalmi ruhát szeretnék.

– Hát persze... de figyeljen oda a jövőre. Mi nem csupán öltönyöket készítünk, hanem posztmodern környezetben öltöztetjük a vásárlóinkat. Maga mivel foglalkozik, Mr...

– Bulfake, Benno Bulfake. Talán olvasta a munkámat az anapesztusi dimeterről.

– Nem mondhatnám – felelte Restly. – De úgy látom, maga szeszélyes típus. Hangulatember. Még azt is megkockáztatom, hogy kétpólusú. Butaság lenne tagadni. Még e rövid idő alatt is, amit együtt töltöttünk, láttam, hogy miképp ingadozik a pszichéje a jóindulat és az atyáskodás, illetve az unalom, vagy ha a megfelelő gombot nyomják meg, a gyilkos hajlam közt.

– Biztosíthatom, Mr. Restly, hogy stabil az állapotom. Lehet, hogy most remeg a kezem, de ez azért van, mert én csak egy kék öltönyt szeretnék... nem

pedig környezetet. Olyasmit, ami utal a sikerre, de nem harsog vele.

– És én önnek pontosan ezzel szolgálhatok. Finom skót gyapjú. De hangulatjavítók titkos főzetével itattuk át, hogy állandóan jól érezze magát.

– Ok nélkül – csattantam fel gúnyos hangon.

– Nos, az öltöny majd okot ad rá. Mondjuk, elveszti a tárcáját az összes hitelkártyájával, és mire hazaér, a kis tökfey totálkárosra törte a Lamborghinijét, plusz talál egy váltságdíj-követelő levelet, amiben a nettó vagyonának a nyolcszorosát kérik, ha az életben még szeretné látni a gyerekeit. Ha magán lesz ez a ruha, sosem fogja elveszíteni a jó kedélyét és a nyájas modorát. Az az igazság, hogy még élvezi is a csapásokat.

– És a gyerekek? – kérdeztem rémülten. – Ők hol vannak? Megkötözve és betömött szájjal valami pincében?

– Nem olyan lesz, mint amilyennek most tűnik... addig nem, amíg magát az egyik antidepresszív textíliánk simogatja.

– Jól van – háritottam –, de amikor leveszem az öltönyt, nem lesznek elvonási tüneteim?

– Öö, nos, akadnak olyan anyámasszony katonái, akik hajlamosak befelé fordulni, amikor leveszik a zakót. De miért? Maga foglalkozik a gondolattal, hogy véget vet az életének?

– Nos hát – mondtam, miközben a vészkijárat felé hátráltam –, ha már a véget vetés került szóba, nekem mennem kell. Van otthon egy mosómedvém, akit meg kell fejnem. – Miközben ujjaim a zsebemben ráfonódtak a paprikasprayre arra az esetre, ha akárki meg akarna akadályozni a távozásban, figyel-

memet egy bámulatos, tengerészkek szövet keltette fel, amelyet Restly addig még nem mutatott meg.

– Ja, ez? – kérdezett vissza Restly a tudakozódásomra. – A szálak közé több ezer vezetőképes huzalt szőttünk be. Az anyagnak nem csak gyönyörű az esése, de feltölti a mobiltelefonját is, amikor hívás előtt hozzádörzsöli az ujjához.

– Na, ez már jól hangzik – mondtam, miközben elképzeltem az elkészült öltönyt, amely nem csupán elegáns, de praktikus is, mert közvetve elárulja az ismerőseimnek, hogy én valóban az avantgárdhoz tartozom. Restly látván, hogy rábukkant az aranybányára, előhúzott egy megrendelőlapot, és tovább nyomult, hogy egy Philidor-féle matt végzettségével megkösse az üzletet. Miközben elővettem a csekkfüzetem, és elfogadtam a Mont Blanc-ját, szívem pedig e szabászati akció sikerétől kalapált, nem más viharzott be halálsápadtan a másik szobából, mint Koshtompor.

– Problémák, Binky – suttozta.

– Hamuszürke az arcod – mondta Restly.

– A mobiltöltő öltönyünk – hebegte Koshtompor –, amit tegnap eladtunk... emlékszel?... kasmír a mikroszkopikus vezető szálakkal. Tudod, amihez csak oda kell dörzsölni a mobilt, hogy feltöltődjön.

– Később – köhögött Restly. – Van egy... tudod – mondta, miközben felém vágott a tekintetével.

– Hm? – mormolta Koshtompor.

– Tudod, minden percre jut valaki – torkolta le Restly.

– Ja, igen, persze – locsogta az ideges kolléga. – Csak annyi történt, hogy a fickó, aki felvette a mobiltöltő öltönyt, kilépett az üzletből, megérintette a

kocsiajtó kilincset, és a Buckingham-palotáig repült. Az intenzíven van.

– Hmm – mélézött Restly, miközben gyorsan számba vett minden elképzelhető lehetőséget. – Valószínűleg nem tudta, hogy végzetes a fémhez érni, ha így van felöltözve. Na jó, értesítsd a családját, én meg foglalkozom a hivatalos résszel. Ebben a hónapban a negyedik töltőöltönyös vevő szorul életmentésre. Na, hol is tartottam? Ja, igen, Bulfake? Bullfake? Hová lett?

Csak próbáljon megtalálni. A nagyfeszültségű nadrág pont az a dolog volt, amitől egyenesen átvágtattam Barneyhoz, ahol vettem egy leértékelt, háromgombos készruhát, ami semmiféle posztmodern dologra nem képes, hacsak a bolyhokat nem számítjuk ide.